

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 3595/2024
07.10.2026. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Гордане Комненић, председника већа, др Илије Зиндовића и Марије Терзић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Дамјан Јовановић, адвокат из ..., против туженог „Meridian Tech“ д.о.о. са седиштем у Београду, чији је пуномоћник Душан Голубовић, адвокат из ..., ради поништаја решења о отказу уговора о раду и накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3043/23 од 27.08.2024. године, у седници одржаној 07.10.2026. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Нишу Гж1 3043/23 од 27.08.2024. године.

Образложење

Пресудом Основног суда у Нишу П1 1293/20 од 06.04.2023. године, ставом првим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца према туженом и поништено је као незаконито решење о отказу уговора о раду од 27.05.2020. године. Ставом другим изреке, усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезан тужени да тужиоцу исплати накнаду штете услед незаконитог престанка радног односа, уместо враћања на рад, у износу од 273.303,36 динара са законском затезном каматом од дана доношења пресуде до исплате. Ставом трећим изреке, усвојен је компензациони приговор туженог и обавезан тужилац да туженом по основу стеченог без основа исплати износ од 73.261,12 динара, које је примио по основу отпремнине због отказа уговора о раду. Ставом четвртим изреке, обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 160.500,00 динара са законском затезном каматом од дана извршности пресуде до исплате.

Апелациони суд у Нишу је, пресудом Гж1 3043/23 од 27.08.2024. године, ставом првим изреке, потврдио пресуду Основног суда у Нишу П1 1293/20 од 06.04.2023. године, у ставу првом и четвртим изреке и жалбу туженог одбио као неосновану. Ставом другим изреке, преиначена је иста пресуда у ставу другом изреке, тако што је обавезан тужени да тужиоцу исплати накнаду штете услед незаконитог престанка радног односа уместо враћања на рад у износу од 151.835,20 динара са законском затезном каматом од дана пресуђења до исплате, док је захтев преко наведеног износа до првостепеном пресудом досуђеног износа од 273.303,36 динара, одбијен као

неоснован. Ставом трећим изреке, одбијен је захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, у ставу првом изреке и усвајајућем делу става другог изреке, тужени је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући правилност побијане пресуде, на основу члана 408. Закона о парничном поступку – ЗПП („Службени гласник РС“, бр. 72/11... 10/23), Врховни суд је нашао да ревизија туженог није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка прописана одредбом члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности, нити друга битна повреда одредаба парничног поступка која би могла бити разлог за изјављивање ревизије у смислу члана 407. став 1. ЗПП.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био у радном односу код туженог на неодређено време почев од 13.08.2014. године на пословима Тужени је 27.05.2020. године донео решење којим је тужиоцу отказан уговор о раду због престанка потребе за његовим радом и одређено је да има право на исплату отпремнине у износу од 73.261,12 динара. Из образложења овог решења произилази да је тужиоцу отказан уговор о раду у складу са одредбом члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду, да је престала потреба за његовим радом, да послодавац није могао тужиоцу да обезбеди други посао који би одговарао његовој или нижој стручној спреми, а као разлог је наведен смањени обим пословања због лоших пословних резултата. Тужиоцу је исплаћена отпремнина. На радном месту на којем је тужилац радио код туженог посао су обављала два извршиоца. Висину накнаде штете која је уместо враћања на рад досуђена тужиоцу првостепени суд је досудио у вредности 9 нето зарада из уговора о раду, док је другостепени суд преиначио првостепену пресуду тако што је у овом делу делимично усвојио тужбени захтев и досудио накнаду у висини од 5 нето зарада из уговора о раду.

По оцени Врховног суда, правилно је побијаним нижестепеним пресудама примењено материјално право када је решење о отказу уговора о раду поништено као незаконито, јер је ово решење донето супротно одредби члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду.

Наиме, у ситуацији смањења обима посла и броја извршилаца на истом радном месту, што је овде случај, послодавац је дужан да примени критеријуме за процену рада свих запослених и да након тога утврди који ће од запослених бити проглашен технолошким вишком. Обавеза примене критеријума за одређивање вишка запослених због смањеног броја запослених на истом радном месту постоји за све послодавце, чак и у ситуацији када послодавац нема обавезу доношења програма решавања вишка запослених из члана 153. Закона о раду. Дакле, тужени је био дужан да поштује своје обавезе које произиле из Закона о раду, што подразумева да је тужени као послодавац био дужан да пре доношења одлуке о вишку запослених изврши индивидуално вредновање и рангирање оба запослена која су радила на истом радном месту, а потом да то конкретно наведе и образложи у оспореном решењу о престанку радног односа тужиоцу, сагласно члану 185. став 1. Закона о раду, а што је изостало. Како тужени у поступку давања отказа није применио критеријуме и образложио разлоге због којих је

тужилац проглашен вишком запослених, то је тужиоцу незаконито престао радни однос, насупротив наводима ревизије о погрешној примени материјалног права.

Имајући у виду да је тужиоцу незаконито отказан уговор о раду, основан је захтев тужиоца да му тужена уместо враћања на рад накнади штету у висини 5 нето зарада утврђених из уговора о раду, сагласно члану 191. став 5. Закона о раду, и висина дуђене накнаде правилно је одређена према свим околностима конкретног случаја.

Одлука о трошковима поступка донета је правилном применом члана 150, 153. став 1, 154. и 163. ЗПП.

Из изнетих разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Гордана Комненић, с.р.**

**За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић**